

1 Poravnalni skobeljni stroj

- za poravnavanje ploskev obdelovanca
- za poravnavanje dveh ploskev v pravi kot

1.1 Sestavni deli

1. Sprejemna miza (pred vretenom)
2. Odvzemna miza (za vretenom)
3. Prislon
4. Skobeljno vreteno
5. Zaščita vretena
6. Stikalo za vklop in izklop
7. Masivno ohišje

1.2 Nastavitev stroja

- mizi morata biti ko-planarni, tedaj ni odzema materiala
- ko sprejemno mizo premaknemo, mora ostati vzporedna z odvzemno mizo
- višina noža mora biti enaka višini sprejemne miza (lahko je tudi malenkostno višje cca 0.1mm, nikakor pa ne nižje)

1.2.1 Nastavitev prislona

- pravokotno na obe mizi,
- prislon pogosto lahko tudi zamaknemo po globini in tako bolj enakomerno koristimo celotno rezilo

1.2.2 Nastavitev odvzemne mize

- vpliva na poravnanost obdelovanca
 1. PREVISOKA NASTAVITEV
 - povzroča zadevanje obdelovanca v odvzemno mizo, povečan odvzem na začetku obdelovanca
 2. PRENIZKA NASTAVITEV

- poravnan obdelovanec je na koncu preveč odrezan

3. PRAVILNA NASTAVITEV

- sprejemna miza naj bo 0.1 mm pod rezilnim krogom skobeljnega vretena
- če na sprejemno mizo postavimo raven kos lesa in zavrtimo skobeljno vreteno za eno rezilo, se mora obdelovanec premakniti za 3-5 mm.
- na novo jo nastavimo ob:
 - zaznanem nepravilnem odrezovanju
 - zamenjavi skobeljnih rezil

1.2.3 Nastavitev sprejemne mize

- vpliva na debelino odzema
- odvisna je od:
 - zmogljivosti stroja
 - trdote lesa
 - stanje odrezovalnega orodja

1.3 Delo s strojem

- ko pravilno nastavimo obe poravnalni mizi in imamo pravilno vpeta rezila...
- preverimo ukrivljenost polizdelka:
 - lok:
 - * polizdelek obrnemo na lice s konkavno ploskvijo navzdol
 - * tako imamo v kontaktu z mizo dve točki (v nasprotnem primeru pa eno točko)
 - * polizdelek ne pritisnemo preveč k mizi - le toliko da preprečimo dvigovanje polizdelka
 - * uporabljajte potisne klade ali letve (ne pritiskajte k mizi... več sile je potrebno v smeri obdelave)
 - * z eno letvijo nežno pritiskamo pred rezilom navzdol in preprečujemo dvig polizdelka
 - * z drugo roko in potisno klado potiskamo v obdelavo
 - * proti koncu sprednjo roko prestavimo nad sprejemno mizo in nežno pritiskamo obdelovanec nanjo
- preverimo smer vlaken
 - polizdelek obrnemo tako, da zagotovimo odrezovanje z vlakni in NE proti lesnim vlaknom

- pri zvitem polizdelku lahko z roko, s katero pritiskamo obdelovanca na mizo, prej prestavimo nad sprejemno mizo in tako preprečimo, da bi se obdelovanec nagnil (lahko si pomagamo tudi s prislonom)
- šele nato poravnamo še robno ploskev:
 - preverimo ukrivljenost
 - preverimo smer vlaken (pri izrazito poševnih vlaknih bi mogoče veljalo najprej debelinsko skobljati še odlice - tako lahko izbirate robno ploskev)
 - proces je podoben kot prej, le da vršimo silo tudi k prislonu (s potisno letvijo)
 - k prislonu tiščimo lice in ne po diagonali (robna ploskev ni ravna - želimo ravokotnost lica in robne ploskve)

1.4 Postopek obdelave

Poravnavanje ploskve:

- najprej stroj pravilno nastavimo (glej Nastavitev stroja)
- izberemo širšo stranico
- preverimo ukrivljenost in izberemo konkavno stranico
- preverimo smer vlaken in obdelovanec obrnemo tako, da je kot med smerjo vlaken in cepilno ploskvijo večji od rezilnega kota
- obdelovanec postavimo na odvzemno mizo
- ga rahlo pritisnemo nanjo (toliko da ne ukrivimo obdelovanca)
- vodimo preko odrezovalnega vretena
- prestavimo roke na sprejemno mizo in
- vodimo preko vretena.

Poravnavanje v prav kot:

- obdelovanec ob prislon in rahlo tudi navzdol na odvzemno in sprejemno mizo
- vodenje enako kot prej...

1.5 Nevarnosti

- nevarnost povratnega udarca (nimamo nobenega varovala za ta primer)
 - manjši odvzem
 - uporaba potisnih pripomočkov
- dotik vretena z roko

- zaščita vretena naj ne bo več kot 0.5 cm stran od obdelovanca
- skobljanci lahko nekontrolirano letijo proti delavcu
 - odsesovalna naprava
 - obvezno nošenje zaščitnih očal
- poravnavanje kratkih kosov lesa
 - izdelamo si pripomoček za vodenje obdelovanca
- pri menjavi rezil se lahko urežemo
 - obvezno nošenje zaščitnih rokavic
- velik hrup
 - obvezno nošenje glušnikov